

Exposició sobre la història de la impremta

Gutenberg a la Llotja

Fins al pròxim mes de gener es pot contemplar a la Llotja de València una de les exposicions més importants que s'han realitzat sobre la història de la impremta.

L'edifici de la Llotja de València és el marc de l'exposició central dels actes commemoratius de la primera edició del *Tirant lo Blanc*. Per als organitzadors calia aprofitar l'efemèrides del cinc-cents aniversari del *Tirant* per mostrar amb una gran exposició el que ha significat i significa la indústria impressora.

L'exposició s'ha dividit en una sèrie de seccions o apartats per facilitar-ne la comprensió al gran públic. Així, en un primer gran bloc, es podran veure els antecedents històrics arreu del món. L'espectador podrà contemplar des de xilografies d'Àsia i Àfrica fins a llibres de còpia a mà il·luminats. També es podrà contemplar la premsa d'impressió de Gutenberg segons la reproducció existent al Museu de la Impremta del Puig o la reproducció d'una pàgina de la Bíblia Gutenberg.

El següent apartat està dedicat a la impremta valenciana, que dona títol a l'exposició. Els organitzadors de la mostra han volgut conjugar d'una banda el marc universal de la impremta, i de l'altra la incidència en la societat valenciana. Entre les obres que es podran veure en aquest bloc hi ha *Les obres o trobes de lahors de la Verge Maria*, *Salustio*, *Comprehensorium*, *Terta pars summe Santi Tome* i la *Bíblia Valenciana* de Bonifaci Ferrer. Així mateix s'exhibirà documentació de l'època, instruments de gravar i d'imprimir, exemplars dels primers llibres valencians impresos i mapes de navegació. També s'hi podran veure diferents documents com butlles, col·loquis, gravats, cartes reials, etc.

L'espectador podrà també contemplar l'evolució de les màquines d'impressió o dels diferents tipus de lletres a València i Europa. Un apartat de l'exposició reflecteix la importància de la impremta dins de la història valenciana amb proclames, bans, pamflets, etc., de totes les èpoques

o una col·lecció de material imprès format per bitllets de bancs, bitllets de taverna, entrades d'espectacles, programes de fires, etc. També s'hi exhibeixen les diferents marques i els logotips de les imprentes valencianes al llarg de la història o exemplars dels llibres valencians més representatius.

En l'apartat tècniques d'impressió es mostren des de les reproduccions d'escriptures sobre pedra, passant per les diferents escriptures primitives, l'aparició i desenvolupament de l'alfabet occidental fins a la fotocomposició per ordinador. Un altre apartat està dedicat al paper. Com a precedents es presenten la fusta, els papirs i el pergami fins a l'aparició del paper a Xina. Pel que fa al País Valencià, hi figura un document de Jaume I amb el qual dona la seua protecció als jueus que treballen el paper a Xàtiva. Altres apartats s'han dedicat a la tinta, l'enquadernació, etc.

D'altra banda amb motiu de l'exposició apareixeran en facsímil una sèrie de llibres de tots aquests segles. Així, pel que fa al segle XV, es reproduiran *Fori Regni Valentia* i la *Crònica* de Muntaner. Del segle XVIII, *Décadas de la historia de Valencia* d'Escolano, *Furs de la Diputació* de Mora d'Almenar, *Crònica General de toda Espana*, de Beuter, etc. Així mateix es reproduiran títols significatius de la bibliografia valenciana dels segles XVIII i XIX.

Dins del muntatge de l'exposició el públic disposarà d'una sèrie de tallers tipogràfics, serigràfics, com també un equip d'ordinador per a disseny gràfic i autoedició o la projecció d'una sèrie d'audio-visuals sobre la impremta. Els cartells anunciadors de l'exposició han estat realitzats pel valencià Manolo Boix i l'italià Franco Maria Ricci. L'exposició romandrà oberta fins al pròxim mes de gener.

E. O.